

Zrealizowano przy wsparciu finansowym
Samorządu Województwa Dolnośląskiego

**DOLNY
ŚLĄSK**

pod kontrolą
tak działa profilaktyka

Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) dla mieszkańców województwa dolnośląskiego na lata 2025–2027.

Czym jest wirus HPV i jak działa?

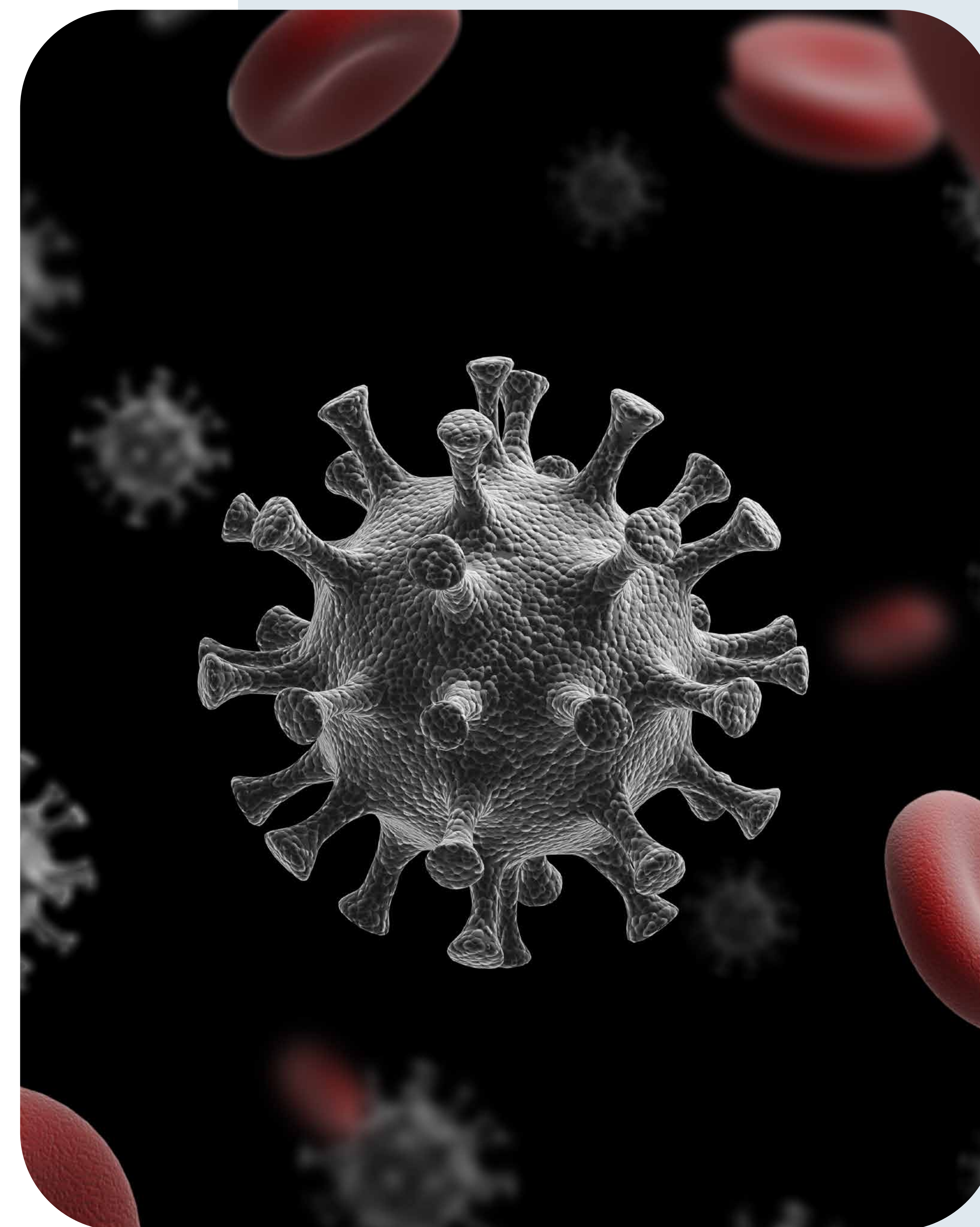
HPV to skrót od Human Papillomavirus, czyli wirusa brodawczaka ludzkiego. To bardzo powszechny wirus – szacuje się, że większość ludzi miała z nim kontakt przynajmniej raz w życiu. Może przebiegać bezobjawowo, ale w niektórych przypadkach prowadzi do groźnych chorób, w tym nowotworów.

Ważne fakty:

- Istnieje ponad 200 typów HPV
- Niektóre z nich są zupełnie niegroźne, inne – wysokoonkogenne – mogą powodować raka.
- Wirus przenosi się głównie drogą płciową, ale nie tylko

Wiele osób nie wie, że HPV może być obecny w organizmie przez lata i nie dawać żadnych objawów – a mimo to wywoływać zmiany nowotworowe.

**DOLNY
ŚLĄSK**

Jakie choroby wywołuje HPV?

Choć kojarzony głównie z rakiem szyjki macicy, HPV odpowiada także za inne nowotwory i zmiany chorobowe u obu płci.

HPV może prowadzić do:

- raka szyjki macicy (99% przypadków ma związek z HPV)
- raka pochwy, sromu i odbytu
- raka prącia
- raka jamy ustnej, gardła i migdałków
- kłykcin kończystych (brodawek narządów płciowych)

HPV odpowiada za więcej nowotworów u mężczyzn, niż się powszechnie sądzi. Dotyczy to m.in. raka gardła, który staje się coraz częstszy.

**DOLNY
ŚLĄSK**

**DOLNY
ŚLĄSK**

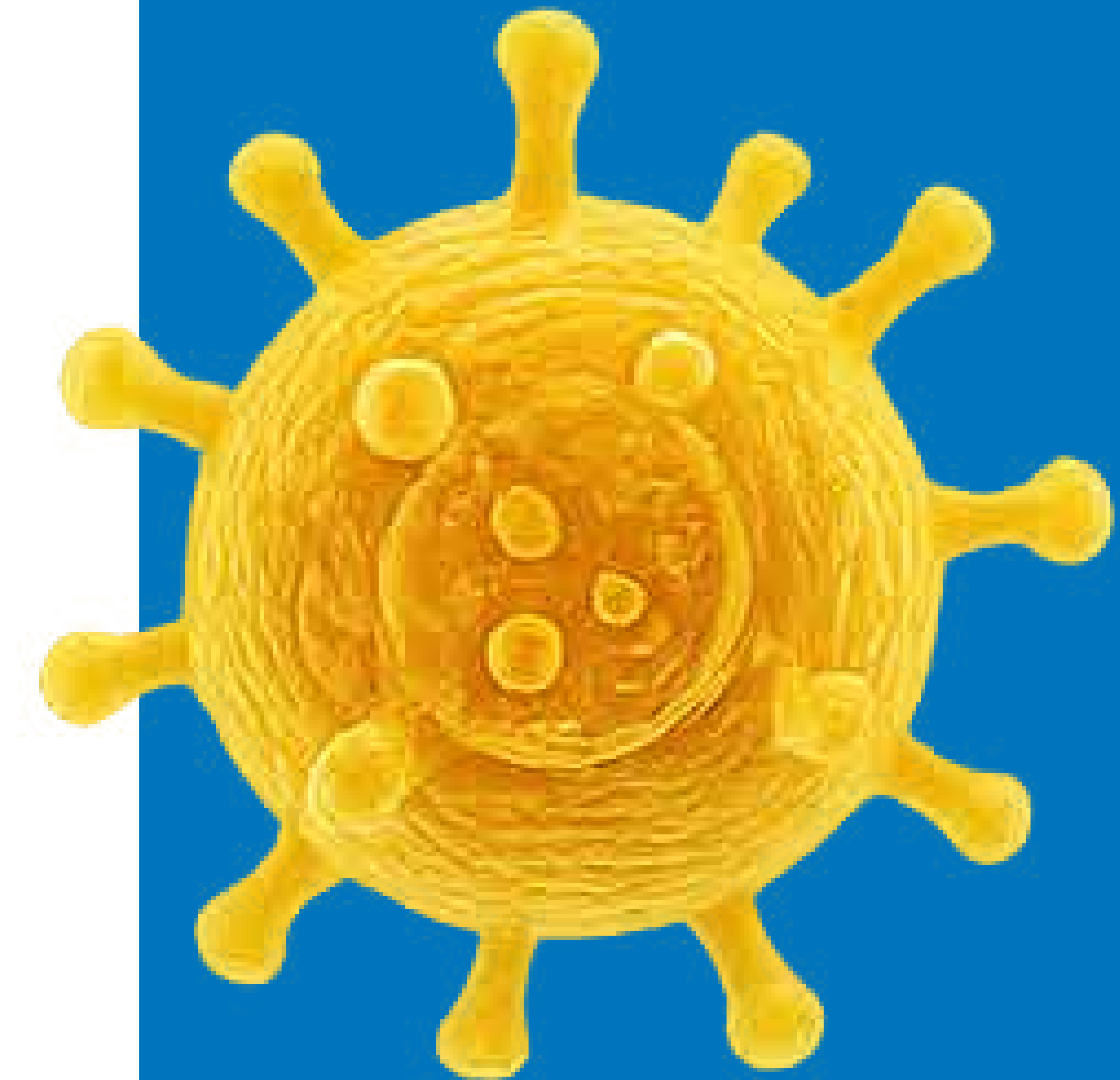
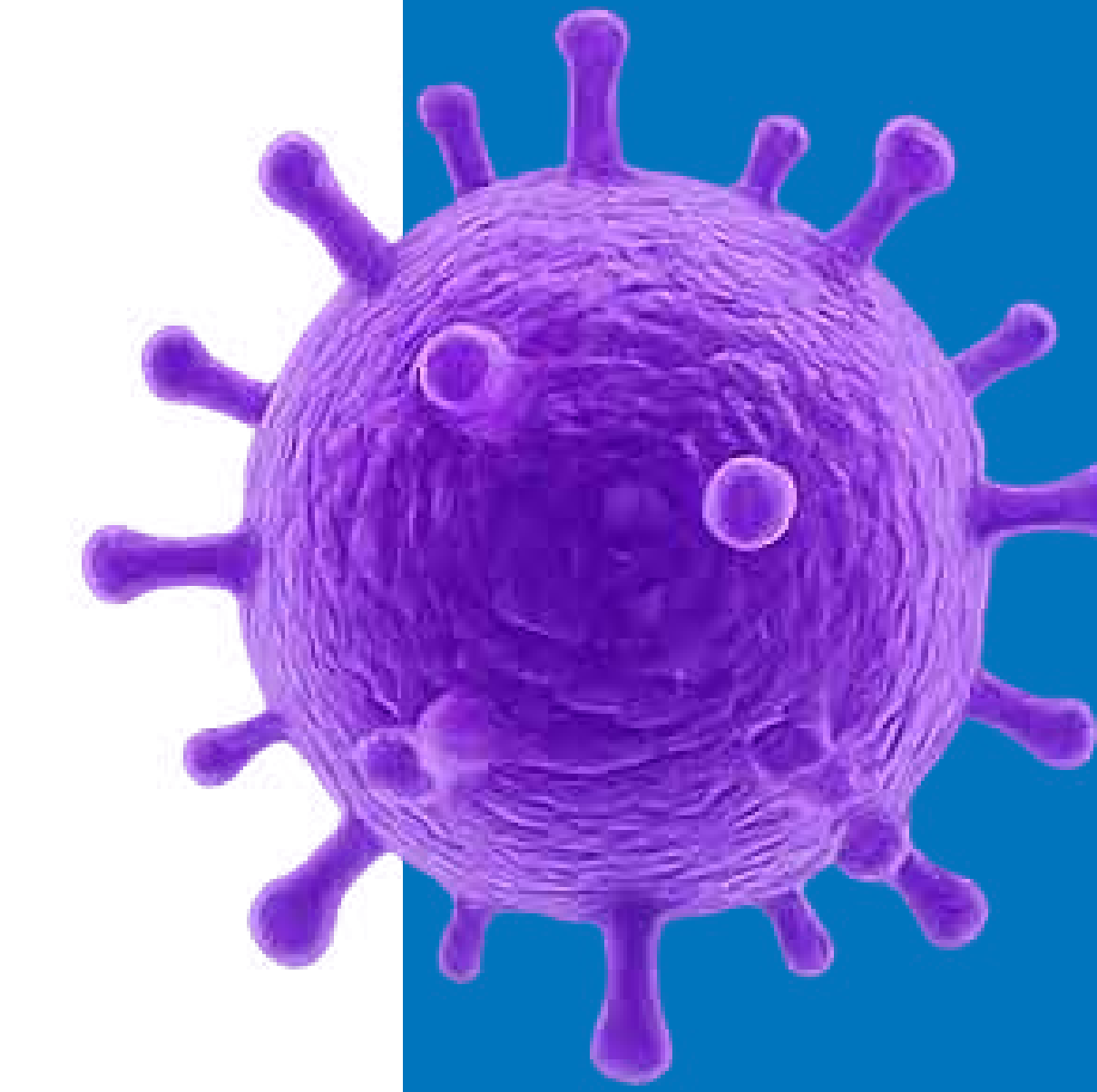
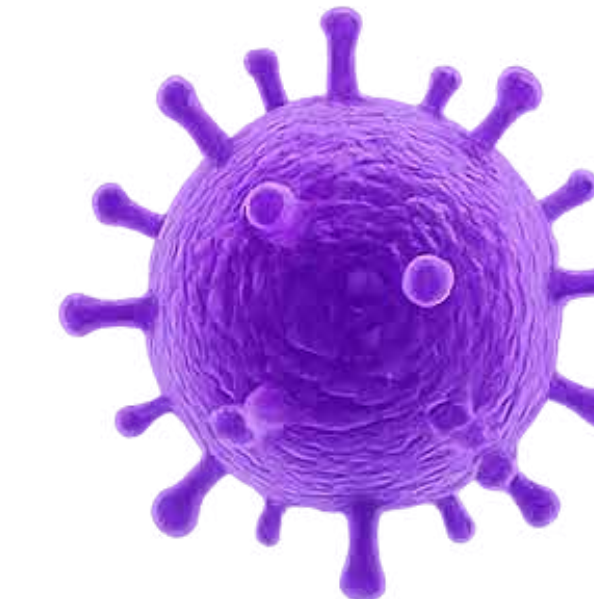

Jak można się zarazić HPV?

Zakażenie HPV jest bardzo łatwe, dlatego tak trudno mu zapobiec bez szczepień. Przenosi się nie tylko podczas pełnego stosunku seksualnego.

Drogi zakażenia:

- kontakty seksualne (także oralne, genitalne, bez penetracji)
- kontakt ze skórą osoby zakażonej
- wspólne ręczniki, bielizna (rzadziej)
- zakażenie dziecka podczas porodu przez matkę z HPV

i

HPV to nie „choroba rozwiązłych” – wystarczy jeden partner, który był nosicielem, by się zarazić.

Dlaczego szczepienie przeciwko HPV ma sens?

**DOLNY
ŚLĄSK**

Dlaczego warto się zaszczepić:

- szczepionka buduje odporność zanim dojdzie do zakażenia
- chroni przed najgroźniejszymi typami wirusa (np. 16 i 18)
- działa długo – nawet 10–15 lat lub dłużej
- im wcześniej podana, tym lepszy efekt ochronny

Szczepionki przeciwko HPV to jedna z najbardziej skutecznych form profilaktyki nowotworowej. Chronią przed zakażeniem i jego konsekwencjami zanim wirus zdąży wyrządzić szkody.

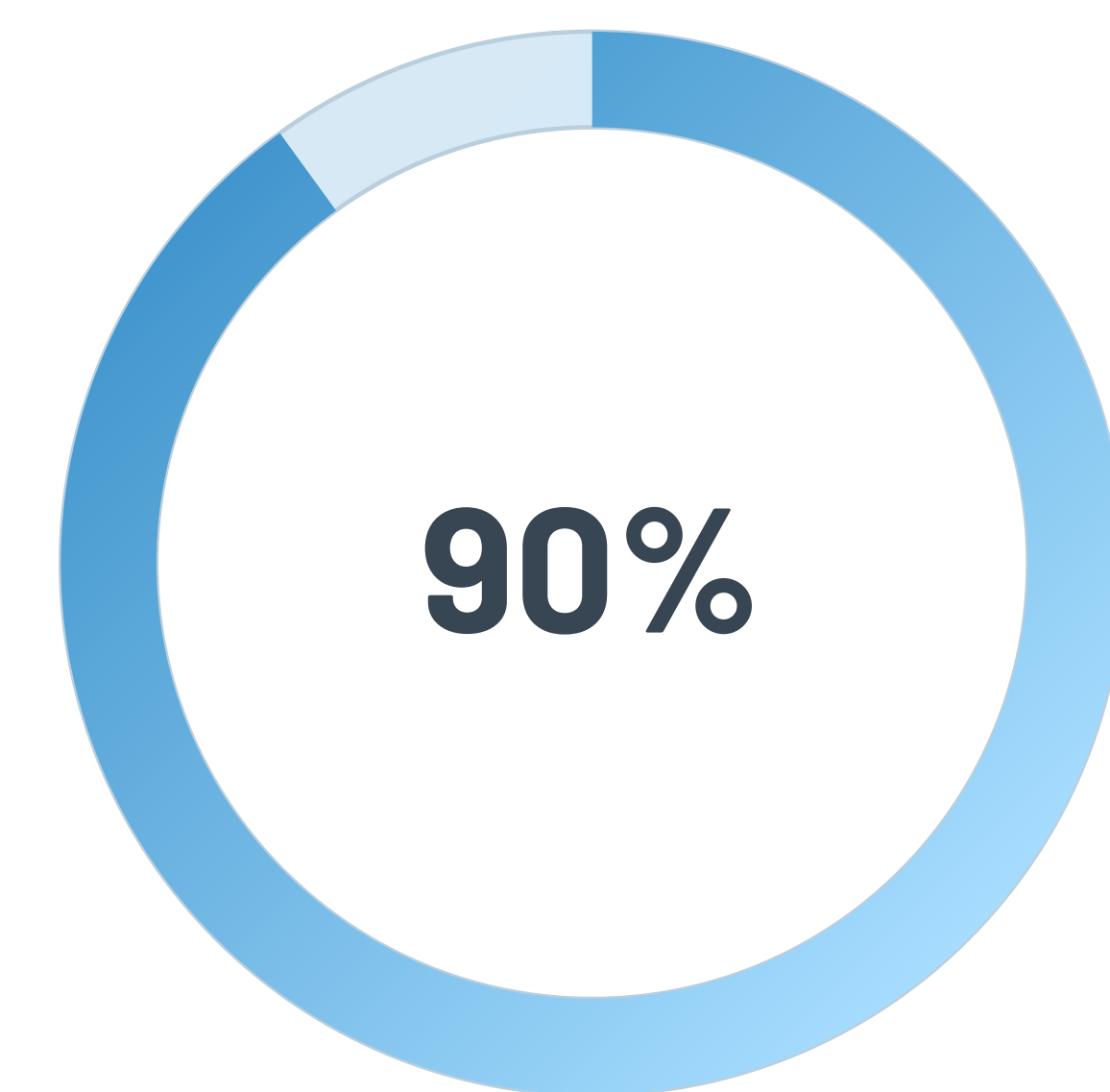

**DOLNY
ŚLĄSK**

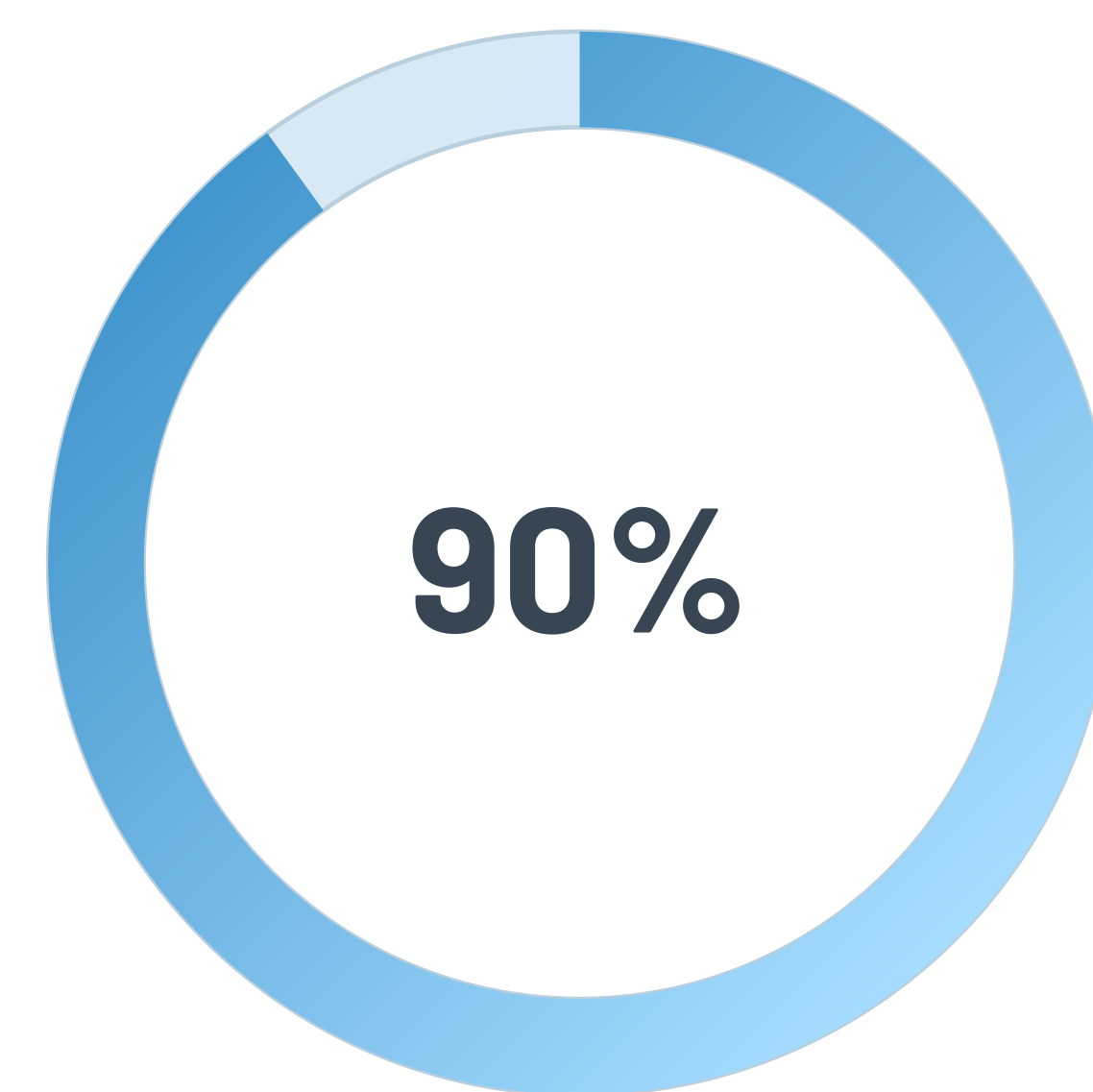

Jakie są wyniki szczepień na świcie? **HPV**

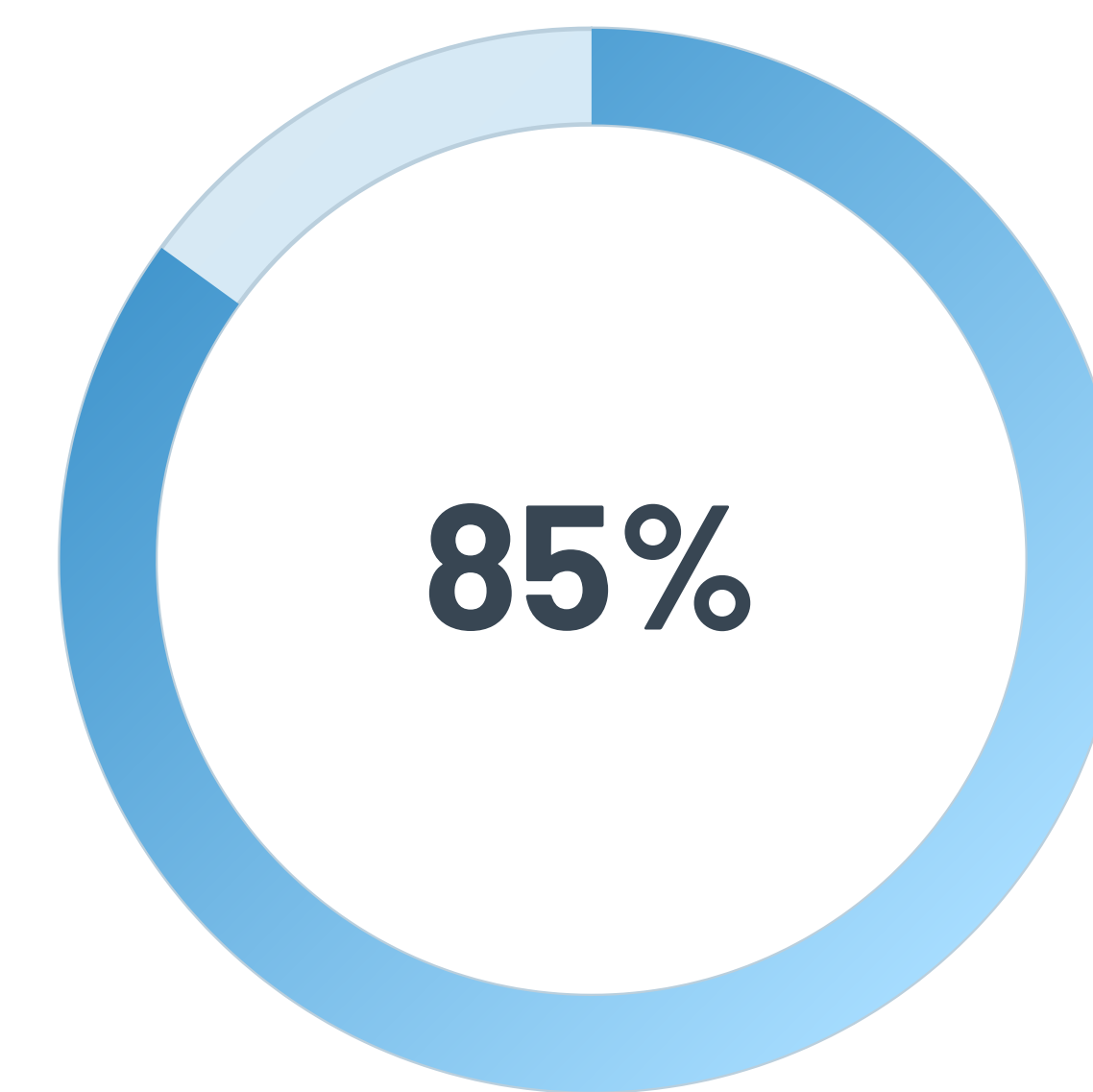
W krajach, gdzie szczepienia są prowadzone od lat, efekty są imponujące. Programy szczepień zmniejszyły liczbę zachorowań o kilkadziesiąt procent.

**90% mniej
zakażeń HPV**

**90% mniej
przypadków kłykcin
kończystych**

**85% mniej
zmian przedrakowych
szyjki macicy.**

**DOLNY
ŚLĄSK**

Czy szczepionka jest bezpieczna?

Tak – szczepionki przeciw HPV są dokładnie przebadane, bezpieczne i stosowane od lat na całym świecie. Nie zawierają żywego wirusa, więc nie mogą wywołać zakażenia.

**ponad 45 tysięcy osób uczestniczyło
w badaniach klinicznych**

**monitorowanie działań niepożądanych
trwa cały czas**

najczęstsze skutki uboczne to łagodne reakcje jak ból w miejscu wkłucia

Dla kogo są przeznaczone szczepienia?

Program szczepień jest skierowany do dziewcząt i chłopców – najlepiej przed rozpoczęciem życia seksualnego. Ale skorzystać mogą również osoby starsze.

W Polsce szczepienia są dostępne:

- bezpłatnie dla dzieci w wieku 9–14 lat
- refundowane dla dzieci i młodzieży do 18 r.ż.
- odpłatnie z częściową refundacją dla dorosłych

Dlaczego chłopcy też? Bo mogą zarazić i zostać zarażeni – a szczepienie chroni też ich partnerki i partnerów.

**DOLNY
ŚLĄSK**

**DOLNY
ŚLĄSK**

2 rodzaje dostępnych szczepionek?

W programie dostępne są dwie bezpłatne szczepionki przeciw HPV: Cervarix i Gardasil 9. Obie zapewniają skuteczną ochronę przed najgroźniejszymi typami wirusa brodawczaka ludzkiego, w tym tymi odpowiedzialnymi za nowotwory i zmiany przedrakowe.

Cervarix – chroni przed typami 16 i 18

Gardasil 9 – chroni przed 9 typami HPV,
w tym także przed kłykcinami kończystymi (typy 6 i 11)

Ile dawek trzeba przyjąć?

Schemat szczepienia zależy od wieku. Im młodsza osoba, tym prostszy i krótszy cykl.

Schemat dawkowania:

1

dzieci 9–14 lat: 2 dawki (odstęp 6–12 miesięcy)

2

osoby 15+: 3 dawki (np. w schemacie 0, 1, 6 miesięcy)

3

cały cykl powinien zakończyć się w ciągu **12 miesięcy**

**DOLNY
ŚLĄSK**

Czy HPV może nie dawać objawów?

**DOLNY
ŚLĄSK**

Tak – i to właśnie czyni go tak niebezpiecznym. HPV często przebiega bezobjawowo, ale może prowadzić do zmian nowotworowych po latach.

Objawy, jeśli się pojawią:

- szczepionka buduje odporność zanim dojdzie do zakażenia
- chroni przed najgroźniejszymi typami wirusa (np. 16 i 18)
- działa długo – nawet 10–15 lat lub dłużej
- im wcześniej podana, tym lepszy efekt ochronny

Brak objawów nie oznacza braku zagrożenia.

Dlatego właśnie szczepienie ma sens

– działa zanim wirus się ujawni.

Jakie są czynniki ryzyka zakażenia?

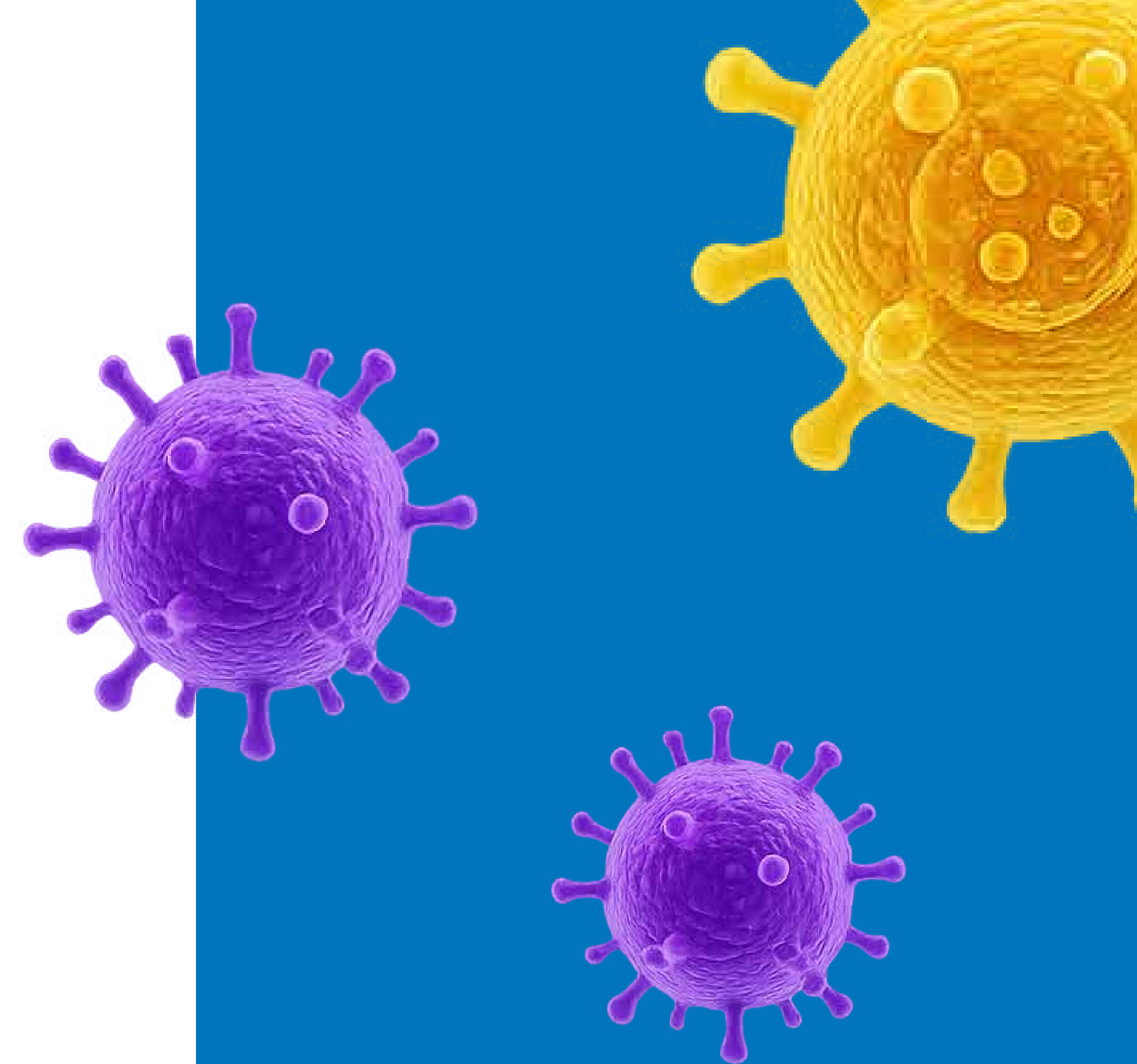
Zakażenie HPV może dotknąć każdego, ale pewne czynniki zwiększają ryzyko.

Czynniki ryzyka:

- wczesne rozpoczęcie życia seksualnego
- wielu partnerów seksualnych
- palenie tytoniu
- brak badań cytologicznych
- niska świadomość zagrożeń

HPV nie wybiera – może dotknąć każdego, niezależnie od stylu życia.

**DOLNY
ŚLĄSK**

**COGITO
MED**

**DOLNY
ŚLĄSK**

Mity vs fakty **HPV**

mit!

Szczepionka jest obowiązkowa

fakt!

Jest zalecana, ale dobrowolna i darmowa dla dzieci

mit!

Szczepionka wywołuje zakażenie

fakt!

Nie – szczepionka nie zawiera żywego wirusa

mit!

Szczepienie wpływa na płodność

fakt!

Nie ma na to żadnych dowodów

mit!

Dotyczy tylko dziewczyn

fakt!

Chłopcy też chorują, zakażają i mogą zyskać ochronę dzięki szczepieniu

Dlaczego teraz? Dlaczego warto?

Szczepienie przeciwko HPV to jedna z najprostszych i najtańszych metod, by uchronić się przed nowotworem. Zadziała tylko wtedy, gdy zrobimy to zanim pojawi się zagrożenie.

W Polsce szczepienia są dostępne:

- zdrowie własne i bliskich
- darmowy dostęp dla młodzieży
- mniej strachu, więcej spokoju w przyszłości

Zaszczep się zanim będzie za późno!

**DOLNY
ŚLĄSK**

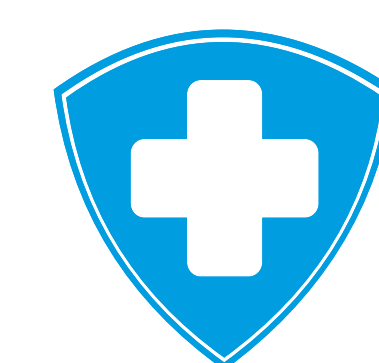
* grafika poglądowa

Dziękuję za uwagę!

**DOLNY
ŚLĄSK**

**COGITO
MED**

Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) dla mieszkańców województwa dolnośląskiego na lata 2025–2027.